

HOOFDSTUK 17 BASISWOORDEN UIT HET PENSUM

Blok 1 (Hfdst. 2, a)

iam	al, reeds, nu, van nu af aan	aeternus	eeuwig
finis, -is	grens, einde	rego (regĕre),	1. leiden
fines, -ium	gebied	rexī, rectus	2. regeren
cum + ind.	1. wanneer	imperium	1. (hoogste) macht, gezag
	2. toen		2. rijk
cum + conj.	1. toen, nadat	terreo,	verschrikken, bang
	2. omdat	terrui, territus	maken
	3. hoewel	quid	1. wat?
mare, maris (onz.)	zee		2. waarom?
terra	aarde, grond, land		3. iets (na si, nisi, num en ne)
litus, -oris (onz.)	kust, strand	meus (bezitt. vnw.)	mijn
populus	volk	potui	perf. van possum (posse)
sic	zo	tot (onverbuigbaar)	zoveel
caelum	hemel	patior (pati),	1. verdragen, dulden,
consisto (consistĕre)	gaan staan, blijven staan	passus sum	doorstaan
constiti			2. toelaten
lumen, -inis (onz.)	1. licht	claudio (claudĕre),	(af)sluiten
	2. oog	clausi, clausus	
regnum	koningschap, heerschappij	orbis, -is (mnl.)	1. kring
atque	en		2. wereld (= orbis terrarum)
ille, illius	die/dat, hij/zij/het	certus	zeker, vast
talis	zo'n, een zodanige, zulk(e)	olim	ooit, eens, vroeger
pectus, -oris (onz.)	borst	fore	te zullen zijn (= futurum esse)
cura	1. zorg, aandacht		bloed
	2. liefdesverdriet	sanguis, -nis (mnl.)	(vast)houden
tristis	somber, droevig	teneo,	
lacrima	traan	tenui, tentus	
oculus	oog	genitor, -oris	vader
homo, -inis	1. mens		
	2. man		
deus	god, godheid		

Blok 2 (Hfdst. 2, b)

hic/haec/hoc, huius	deze/dit, hij/zij/het	casus, -us	val, voorval, geval, toeval, ongeval
fatum	(nood)lot	labor, -oris (mnl.)	1. inspanning, moeite
idem, eiusdem	dezelfde, hetzelfde		2. ellende
vir, viri	man	tutus	veilig

fons, -tis (mnl.) supero (superare)	bron 1. overwinnen 2. overtreffen	pax, pacis (vrl.) nos (nom./acc.), nostri/ nostrum (gen.)	vrede wij, ons
unde	1. vanwaar, waarvandaan 2. dientengevolge	navis, -is amitto (amittēre), amisi, amissus	schip verliezen
os, oris (onz.) cum + abl. mons, -tis (mnl.) it	mond, gezicht (samen) met berg hij/zij/het gaat (praes. van eo (ire))	unus, unius ob + acc. ira prodo (prodēre), prodidi, proditus longe (bijw.)	één, (als) enige, alleen wegens woede, toorn 1. verraden 2. tonen, laten blijken 1. ver 2. (+ overtr. trap) verreweg, veruit
tamen urbs, urbis (vrl.) gens, -tis (vrl.)	toch, evenwel, echter stad 1. geslacht 2. volk	ora	1. kust 2. verre (land)streek 3. rand
nomen, -inis (onz.) do (dare), dedi, datus arma, -orum (onz. mv.) placidus	naam geven wapens 1. rustig 2. vriendelijk	pietas, -atis (vrl.)	plichtsgevoel, liefde, trouw

Blok 3 (Hfdst. 2, c)

vultus, -us tempestatas, -atis (vrl.)	gezicht, gelaat 1. tijd 2. storm, weer	bellum ingens, -ntis gero (gerēre), gessi, gestus	oorlog geweldig, enorm 1. dragen, brengen 2. verrichten, (uit)voeren
parco (parcēre) + dat., peperci metus, -us maneo, mansī, mansum tuus (bezitt. vnmw.) tu, tui, tibi, te, te cerno (cernēre), crevi, cretus promitto (promittēre), promisi, promissus moenia, -ium (onz. mv.) fero (ferre), tuli, latus sidus, -eris (onz.) quando longus	sparen angst, vrees 1. blijven, wachten (op) 2. te wachten staan jouw, uw jij/jou onderscheiden, zien beloven (stads)muren 1. dragen, brengen 2. verdragen ster, sterrenbeeld 1. (voegw.) wanneer 2. (bijw.) eens, ooit lang	ferox, -ocis tertius dum + ind. dum + conj. regno (regnare) video, vidi, visus transeo (transire), transii, transitum	1. strijdlustig 2. woest, fel derde 1. terwijl 2. zodanig als 3. totdat 1. totdat 2. mits heersen, regeren zien 1. overtrekken, overgaan 2. voorbijgaan (ook van tijd)

Blok 4 (Hfdst. 2, d)

at	maar	sub + acc. of abl.	onder
puer, pueri	jongen	donec + ind.	1. zodanig als
addo (addĕre), addidi, additus	toevoegen	inde (bijw.)	2. totdat
res, rei	zaak, ding		1. daarvandaan
sto (stare), steti, statum	staan	laetus	2. daarna
triginta (onverbuigbaar)	dertig	condo (condĕre), condidi, conditus	blij
magnus	groot	suus	1. stichten
transfero (transferre), transtuli, translatus	overbrengen	dico (dicĕre), dixi, dictus	2. opbergen
vis,	1. geweld, kracht	nec ... nec	zijn, haar, hun (eigen)
acc. vim	2. macht	tempus, -oris (onz.)	1. zeggen, spreken
mv. vires		fatigo (fatigare)	2. noemen
hic (bijw.)	hier	consilium	noch ... noch, en
centum (onverbuigbaar)	honderd	mecum	niet ... en ook niet
totus, totius	(ge)heel	dominus	tijd
annus	jaar		vermoeien, afmatten

Blok 5 (Hfdst. 2, e)

venio,	komen	tum (bijw.)	toen, dan
veni, ventum		pono (ponĕre), posui, positus	plaatsen, neerleggen
aetas, -atis (vrl.)	tijd, leeftijd	saeculum	generatie, tijdperk,
domus, -us (vrl.)	huis	frater, fratris	eeuw
clarus	helder, beroemd	porta	broer
nascor (nasci), natus sum	geboren worden	furor, -oris (mnl.)	poort
pulcher, pulchri	mooi	impious	bezetenheid, waanzin,
fama	1. gerucht	saevus	hartstocht
	2. reputatie	sedeo,	goddeloos
astrum	ster	sedi, sessum	woest, wreed, hevig
accipio (accipĕre), accepi, acceptus	1. ontvangen, verkrijgen	vincio,	zitten
quoque	2. vernemen	vinxi, vinctus	binden, boeien
	ook (staat altijd achter het woord dat het benadrukt)	tergum	
votum	1. gelofte		rug
	2. wens, gebed		
asper, asperi	1. ruw		
	2. moeilijk		

Blok 6 (Hfdst. 2, f)

ait	1. hij/zij zegt/beweert 2. hij/zij zei/beweerde	iubeo + acc., iussi, iussus	bevelen (aan)
demitto (demittĕre), demisi, demissus	naar beneden sturen	iussum	bevel
ut + ind.	1. zoals 2. zodra (als)	facio (facĕre), feci, factus	1. maken 2. doen
ut + conj.	1. (op)dat, om te 2. (zo)dat	cor, cordis (onz.) volens, -ntis	hart, geest willend (part. van volo (velle))
novus	nieuw	regina	koningin
pateo, patui	openstaan	quietus animus	rustig geest, (ge)moed, ziel, hart
ac	en		
citus	snel	mens, -tis (vrl.)	geest, verstand

Blok 7 (Hfdst. 3, a)

nox, noctis (vrl.)	nacht	circum + acc.	(rond)om, (dicht)bij
plurimus	zeer veel, meest	umbra	1. schim 2. schaduw
ut primum + ind. perf.	zodra (als)		
lux, lucis (vrl.)	licht	ipse, ipsius	1. zelf, hijzelf 2. juist (als versterking)
exeo (exire), exii, exitum	uitgaan, weggaan	manus, -us (vrl.)	1. hand 2. groep
locus (mv. loci of loca)	plaats, (mv.) gebied	latus	1. breed 2. perf. pass. van fero
ventus	wind	ferrum	1. ijzer 2. zwaard
accedo (accedĕre), accessi, accessum	naderen, erbij komen, bereiken	mater, -tris	moeder
nam	want	medius (bijv. nw.)	in het midden, middelste
fera	wild dier	silva	bos
quaero (quaerĕre), quaesivi, quaesitus	1. (uit)zoeken 2. vragen, informeren (naar)	virgo, -inis	meisje, maagd
consisto (consistĕre), constiti	gaan staan, blijven staan	vel	of
socius	1. bondgenoot 2. makker	qualis	1. hoedanig 2. zodanig als
refero (referre), rettuli, relatus	1. terugbrengen 2. berichten, rapporteren	equus	paard
classis, -is (vrl.)	vloot	fuga	vlucht, verbanning
nemus, -oris (onz.)	woud, bos	namque	want
rupes, -is	rots	umerus	schouder
arbor, -oris (vrl.)	boom	mos, moris (mnl.)	gewoonte, gebruik
circum (bijw.)	rondom, in de omgeving	coma	(hoofd)haar
		nudus	naakt

Blok 8 (Hfdst. 3, b)

prior, prioris inquit	eerder 1. zegt hij/zij 2. zei hij/zij	sono (sonare) dea an (in vraagzin) felix, -icis levo (levare)	klinken godin of gelukkig 1. oprichten, optillen 2. verlichten
iuvenis, -is erro (errare)	jongeman 1. rondzwerfen, rond- dwalen 2. zich vergissen	iacto (iactare)	1. werpen, slingeren 2. pochen
forte	1. toevallig 2. onz. nom./acc. ev. van fortis	doceo, docui, doctus ignarus + gen.	onderwijzen, leren
soror, -is cursus, -us	zuster 1. het hardlopen 2. (loop)baan, koers, race	huc (bijw.) vastus	onkundig van, on- wetend, onbekend met hierheen 1. woest 2. wijd, uitgestrekt
clamor, -oris premo (premere), pressi, pressus	geschreeuw, lawaai 1. drukken 2. in moeilijkheden brengen, in het nauw brengen horen, luisteren	fluctus, -us ago (agere), egi, actus	golf 1. voeren, drijven 2. doen, verrichten 3. (be)handelen
audio, audivi, auditus haud mortalis	(helemaal) niet 1. sterfelijk 2. sterveling	ara ante + acc. ante (bijw.) dexter, dextri dextra (manus)	altaar vóór tevoren, eerder, vroeger rechts, rechter rechterhand
nec vox, vocis (vrl.)	en niet, ook niet, noch 1. stem 2. woord		

Blok 9 (Hfdst. 3, c)

honor, -oris (mnl.)	1. eer(bewijs) 2. (ere)ambt	coniunx, coniugis	1. echtgenote 2. echtgenoot
altus	1. hoog 2. diep	dives, -itis (+ gen.) miser	rijk (aan) ongelukkig, ellendig
genus, -eris (onz.)	1. afkomst, geslacht 2. volk(sstam) 3. soort	amor, -oris (mnl.) primus habeo, habui, habitus	liefde eerste hebben, houden
proficiscor (proficisci), profectus sum	vertrekken	scelus, -eris (onz.)	misdaad
fugio (fugere) (+ acc.), fugi	vluchten (voor)	alius (onz. aliud) caecus	(een) ander blind
iniuria	onrecht, onrechtmatige daad	aurum factum	goud 1. daad 2. feit
summus	grootste, hoogste		

diu	lange tijd	vanus	1. leeg, ijdel
aeger, aegri	ziek		2. onbetekenend
malus	slecht	spes, spei	hoop, verwachting
simulo (simulare)	doen alsof, voorwenden	amo (amare)	houden van, liefhebben

Blok 10 (Hfdst. 3, d)

somnus	slaap	convenio,	samenkomen, ontmoeten
imago, -inis (vrl.)	1. beeld, afbeelding	conveni,	
	2. schim	conventum	
modus	1. wijze, manier	odium	haat
	2. maat, hoeveelheid	tyrannus	tiran
mirus	wonderbaarlijk, opvallend	aut	of
crudelis	wreed	acer, acris	scherp, fel, hevig
omnis	1. ieder, elk	porto (portare)	dragen
	2. (ge)heel	ops, opis (vrl.)	1. hulp
patria	vaderland		2. macht, kracht,
excedo (excedere),	uitgaan, weggaan	opes, opum (mv.)	vermogen
excessi, excessum			hulpmiddelen, rijkdom,
suadeo,	aanraden	dux, ducis	macht
suasi, suasus		ubi	leider, aanvoerder
auxilium	hulp		1. waar (betr. vnw. van plaats)
via	weg, straat		2. zodra, wanneer (voegwoord)
vetus, -eris	oud	surgo (surgere),	zich oprichten, opstaan,
tellus, -uris (vrl.)	aarde	surrexi, surrectus	verrijzen
ignotus	onbekend	arx, arcis (vrl.)	burcht
argentum	zilver	solum	bodem, grond
pondus, -eris (onz.)	gewicht	quantum (bijw.)	1. hoeveel, hoezeer
paro (parare)	1. voorbereiden, gereedmaken		2. zoveel als, zozeer als
	2. verschaffen	possum (posse),	kunnen
		potui	

Blok 11 (Hfdst. 3, e)

vos (nom./acc.), vestri/	jullie, u	vaco (vacare) + abl.	vrij zijn van
vestrum (gen.)		noster, nostri	(van) ons, onze (bezitt. vnw.)
-ve	of		
iter, itineris (onz.)	1. weg	vester, vestri	(van) jullie (bezitt. vnw.)
	2. reis, mars	dies, diei (mnl./vrl.)	dag
traho (trahere),	trekken, (mee)slepen	antiquus	oud
traxi, tractus		auris, -is	oor
pergo (pergere),	(voort)gaan	iit	hij/zij ging (perf. van eo (ire))
perrexi, perrectum			

vehor (vehi), vectus sum	rijden, varen	vix	nauwelijks
veho (vehēre), vexi	vervoeren	septem (onverbuigbaar)	zeven
rapio (rapēre), rapui, raptus	grijpen, roven	unda	golf, water
hostis, -is	vijand	supersum (superesse), superfui	overblijven
classis, -is (vrl.)	vloot	pello (pellēre), pepuli, pulsus	(ver)drijven
fama	1. gerucht 2. reputatie	plures, -ium	meer
notus	bekend	queror (queri), questus sum	klagen
Iuppiter, Iovis	Jupiter	dolor, -oris (mnl.)	pijn, verdriet
sequor (sequi), secutus sum	volgen		

Blok 12 (Hfdst. 3, f)

quisquis, quidquid credo (credēre) + dat., credidi, creditus	ieder die/alwie, alwat geloven	aperio, aperui, apertus	openen
invisus	gehaat	turbo (turbare)	in verwarring brengen, verwarren
aura	wind, bries, lucht	ordo, -inis (mnl.)	1. rij, gelid 2. rang, klasse 3. (volg)orde
advenio, adveni, adventum	aankomen	capio (capēre), cepi, captus	pakken, nemen
modo (bijw.)	1. slechts 2. zo-even	ludo (ludēre), lusi, lusum	spelen
hinc (bijw.)	van hier, hiervandaan	cingo (cingēre), cixi, cinctus	omringen
limen, -inis (onz.)	drempel	aliter (bijw.)	anders
nuntio (nuntiare)	berichten, melden	portus, -us	haven
ni (= nisi)	1. als niet, tenzij 2. behalve	plenus (+ gen.)	vol (van)
frustra (bijw.)	tevergeefs	subeo (subire), subii, subitum	naderen
parentes, -ium	ouders		
aspicio (aspicēre), aspexi, aspectus	kijken naar, aan- schouwen		
agmen, -inis (onz.)	stoet, colonne, troep		
labor (labi), lapsus sum	1. glijden 2. vallen, instorten		

Blok 13 (Hfdst. 3, g)

divinus	goddelijk	pes, pedis (mnl.)	voet
vertex, -icis	1. draaikolk 2. kruin, top	vestis, -is (vrl.)	kleding(stuk)
		verus	waar, echt

agnosco (agnoscĕre), agnovi, agnitus natus	1. erkennen 2. herkennen 1. zoon 2. perf. van nascor (ge- boren worden)	reddo (reddĕre), reddidi, redditus obscurus contingo (contingĕre), contigi, contactus	teruggeven donker aanraken
falsus cur? iungo (iungĕre), iunxi, iunctus	onwaar, vals, ongegrond waarom? verbinden	causa abeo (abire), abii, abitum recens, -ntis	reden, oorzaak weggaan vers, nieuw, pas geleden

Blok 14 (Hfdst. 3, h/i)

interea (bijw.) qua collis, -is (mnl.) immineo, imminui adversus miror (mirari)	intussen, ondertussen waar(langs) heuvel 1. zich uitstrekken boven 2. (be)dreigen 1. gekeerd naar, (recht) tegenover 2. ongunstig 1. bewonderen 2. zich verwonderen, zich verbazen	lego (legĕre), legi, lectus sanctus senatus, -us alii...alii immanis decus, -oris (onz.) futurus qualis sol, solis (mnl.) educo (educĕre), eduxi, eductus dulcis onus, -eris (onz.) pecus, -oris (onz.) opus, -eris (onz.) misceo, miscui, mixtus ullus, ullius	1. verzamelen 2. (uit)kiezen 3. lezen onschendbaar, heilig senaat sommigen ... anderen reusachtig 1. eer 2. sieraad toekomstig (part. fut. van esse) 1. hoedanig 2. zodanig als zon naar buiten leiden zoet, lieflijk, aangenaam last vee werk (ver)mengen enig, iemand
quondam (bijw.) strepitus, -us pars, -tis (vrl.) murus saxum tectum ius, iuris (onz.) magistratus, -us	eens, ooit lawaai 1. deel 2. kant muur steen, rots 1. dak 2. huis recht 1. magistraat 2. ambt		

Blok 15 (Hfdst. 6,1, a/b)

gravis vulnus, -eris (onz.) alo (alĕre), alui, altus ignis, -is (mnl.)	zwaar, ernstig wond voeden, grootbrengen vuur	virtus, -utis (vrl.) verbum quies, -etis (vrl.)	1. deugd, goede eigen- schap, verdienste 2. moed woord rust
--	--	---	---

posterus	volgend	enim	want
sese	= se	post + acc.	na
fides, fidei	1. trouw 2. vertrouwen	caedes, -is	moord, slachting, bloed(bad)
timor, -oris (mnl.)	angst, vrees	sensus, -us	1. waarneming
cano (canēre), cecini	(be)zingen	impello (impellēre), impuli, impulsus	2. gevoel 3. gedachte, mening
volo (velle), volui	willen	vestigium	1. aandrijven, in be- weging brengen
postquam	nadat	opto (optare)	2. ertoe brengen (voet)spoor
mors, mortis (vrl.)	dood	pudor, -oris (mnl.)	wensen, (uit)kiezen
fallo (fallēre) (+ acc.), fefelli, falsus	1. bedriegen, misleiden 2. zich onttrekken aan	secum	schaamte, eergevoel = cum se
potui	ik kon (perf. van posse)	servo (servare)	beschermen, bewaren, behouden
poteram	ik kon (impf. van posse)	sinus, -us	1. welving
potero	ik zal kunnen (fut. van posse)	impleo	2. boezem 3. baai (ver)vullen
potueram	ik had gekund (plusq. perf. van posse)		
fateor, fassus sum	bekennen		

Blok 16 (Hfdst. 6,1, c/d)

magis	meer	dubius	onzeker, twijfelachtig
praemium	beloning, prijs	adeo (adire), adii, aditum	gaan naar, komen naar, zich wenden tot
novi (novisse)	kennen	omnes (mnl./vrl. mv.)	alle(n)
curo (curare)	zorgen voor, verzorgen	omnia (onz. mv.)	alle(s)
nullus, nullius	geen	cornu, -us (onz.)	1. hoorn/horen
pugno (pugnare)	strijden, vechten	donum	2. vleugel geschenk
etiam	ook, zelfs	consulo (consulēre), consului, consultus	1. beraadslagen 2. (+ acc.) raadplegen 3. (+ dat.) zorgen voor
arvum	bouwland, akker	iuvo (iuvare), iuvi, iutus	helpen
desero (deserēre), deserui, desertus	verlaten, in de steek laten	mollis	zacht, week
regio, -onis (vrl.)	streek, gebied	flamma	vlam
minae, -arum (mv.)	(be)dreiging	tacitus	zwijgend
secundus	1. tweede, volgend 2. gunstig	uro (urēre), ussi, ustus	verbranden, verteren
quantus	1. hoe groot 2. zo groot als	vivo (vivēre), vixi, victum	leven
gloria	roem		
moror (morari)	1. verblijven, ophouden 2. talmen, vertragen		
dictum	woord		

infelix, -icis sagitta procul (bijw.) inter + acc.	ongelukkig pijl ver, op een afstand tussen, te midden van	relinquo (relinquere), reliqui, relictus latus, -eris (onz.)	verlaten, achterlaten zijde, flank
---	--	--	---------------------------------------

Blok 17 (Hfdst. 6.1, e, Hfdst. 6.3, a)

incipio (incipere), incepi, inceptus	beginnen	ibit ite	hij zal gaan (fut. van ire) ga (imperativus van ire)
convivium iterum (bijw.) narro (narrare)	maaltijd, gastmaal weer, opnieuw vertellen	tela, -orum (mv.) loquor (loqui), locutus sum	wapens spreken
cado (cadere), cecidi, casum	vallen	muto (mutare)	1. veranderen 2. verwisselen
vacuus	1. (+ abl.) vrij van 2. leeg	decet, decuīt	het past
absum (abesse), afui	afwezig zijn	patrius (bijv. nw.)	1. van de vader 2. voorvaderlijk, traditioneel
coepi (coepisse), coeptum	begonnen zijn	penates, -ium	Penaten, huisgoden
turris, -is	toren	mensa	tafel
iuventus, -utis (vrl.)	jeugd	verum (voegw.)	maar
aequo (aequare)	gelijk maken, evenaren	fortuna	1. lot
spargo (spargere), sparsi, sparsus	(be)strooien, besprenkelen	metuo (metuere), metui	2. ongeluk 3. geluk
procedo (procedere), processi, processum	voortgaan, naar voren lopen, vorderen	morior (mori), mortuus sum	vrezen, bang zijn
litus, -oris (onz.)	kust, strand	fax, facis (vrl.)	sterven
sentio, sensi, sensus	1. voelen 2. (be)merken	castra, -orum	fakkel (leger)kamp
sine + abl.	zonder		

Blok 18 (Hfdst. 6.3, b/c)

numen, -inis (onz.)	1. knik, wil 2. goddelijke macht	trado (tradere), tradidi, traditus	overhandigen, uitleve- ren, overleveren
preces, -um (mv.)	smeekbede	fruo (frui) + abl., fructus sum	genieten van
neceſse	noodzakelijk, nodig	precor (precari)	smeken, bidden
audax, -acis	vermetel, moedig	extremus	buitenſte, uiterſte, laaſte
funus, -eris (onz.)	1. dood 2. begrafenis	fundo (fundere), fudi, fusus	(uit)gieten, storten
lex, legis (vrl.)	wet		
iniquus	vijandig		

mitto (mittĕre), misi, missus	zenden, sturen	tego (tegĕre), texi, tectus	bedekken
foedus, -eris (onz.)	verdrag, verbond	perficio (perficĕre), perfeci, perfectus	voltooien
aliquis, aliquid	iemand, iets	studium	1. ijver
os, ossis (onz.)	bot		2. belangstelling
quicumque, cuiuscumque	wie/welke ook maar, iedereen die		3. studie
brevis	kort	volvo (volvĕre), volvi, volutus	wentelen, draaien, rollen
ater	donker, zwart	tremo (tremĕre), tremui	trillen, beven
carus	dierbaar, geliefd	usus, -us	gebruik
corpus, -oris (onz.)	lichaam		
propero (properare)	zich haasten		

Blok 19 (Hfdst. 6.3, d/e/f/g)

conspicio (conspicĕre), conspexi, conspectus	zien, aanschouwen	reperio, repperi, repertus	vinden, te weten komen
sino (sinĕre), sivi, situs	toestaan, (toe)laten	difficilis	moeilijk
perago (peragĕre), peregi, peractus	voltooien	demitto (demittĕre), demisi, demissus	naar beneden sturen
inimicus	1. (bijv. nw.) vijandig 2. (zelfst. nw.) (persoon- lijke) vijand	quia (voegwoord)	omdat
nimum (bijw.)	al te (zeer)	pereo (perire), perii, peritum	omkomen, sterven
tantum (bijw.)	slechts	subito (bijw.)	plotseling
numquam (bijw.)	nooit	accendo (accendĕre), accendi, accensus	in brand steken, aan- steken
cruor, -oris (mnl.)	bloed	nondum	nog niet
trepidus	angstig, zenuwachtig	aufero (auferre), abstuli, ablatus	wegnemen, wegdragen
ruo (ruĕre), rui, rutum	1. zich haasten, voort- stormen 2. instorten	ergo (bijw.)	dus, dan
fraus, fraudis (vrl.)	bedrog	traho (trahĕre), traxi, tractus	trekken, voortslepen
comes, -itis	metgezel, vriend	varius	verschillend, afwisse- lend
voco (vocare)	roepen, noemen	color, -oris (mnl.)	kleur
hora	uur	solvo (solvĕre), solvi, solutus	1. losmaken, bevrijden 2. betalen
patres, -um	1. vaders 2. senatoren	seco (secare), securi, sectus	(af)snijden
super (bijw.)	boven(op)	una (bijw.)	tezamen, tegelijk
gradus, -us	stap, trede	recedo (recedĕre), recessi, recessum	teruggaan, weggaan
conor (conari), conatus sum	proberen		

Blok 20 (Hfdst. 9.2, a/b/c/d)

rex, regis	koning	paulatim (bijw.)	langzamerhand
sermo, -onis	gesprek	ac	en
facilis	gemakkelijk	saepe	dikwijls, vaak
durus	hard	post (bijw.)	later, daarna
robur, -oris (onz.)	1. eikenhout 2. kracht	fluvius	rivier
neque ... neque	noch ... noch, en niet ... en ook niet	pelagus	zee
cultus, -us	1. verering, verzorging 2. levenswijze	nympha	nimf
taurus	stier	sacer	1. heilig
malo (malle), malui	liever willen	incertus	2. (+ gen.) gewijd aan onzeker
aureus	gouden, van goud	habito (habitare)	(be)wonen
		praeterea (bijw.)	bovendien
		oppidum	(vestings)stad

Blok 21 (Hfdst. 9.2, e, Hfdst. 10, a/b)

pauper, -eris	arm	mox (bijw.)	weldra, snel daarna
forum	markt(plein), forum	superbus	trots, hoogmoedig
regia	paleis	proelium	gevecht, strijd
audeo, ausus sum	durven, wagen	singuli (mv.)	één voor één, af- zonderlijk
hospes, -itis	gastvriend	bracchium	arm
contemno (contemnere), contempsit, contemptus	verachten, min- achten	terribilis	verschrikkelijk
angustus	1. nauw, eng 2. beperkt	nubes, -is	wolk
sterno (sternere), stravi, stratus	neerwerpen, uit- spreiden	levis	licht
folium	blad (van bomen/ struiken)	illic (bijw.)	daar
candidus	stralend wit, stralend	vates, -is	ziener
adsum (adesse) (+ dat.), adfui	1. aanwezig zijn (bij), verschijnen 2. helpen	pendeo, pependi	hangen
flumen, -inis (onz.)	rivier	lingua	1. tong 2. taal
ars, artis (vrl.)	vaardigheid, kunst, wetenschap	tingo (fingere), finxi, fictus	1. vormen 2. verzinnen
munus, -eris (onz.)	1. geschenk 2. taak	senex, senis	1. oud 2. oude man
		certamen, -inis (onz.)	(wed)strijd
		armatus	gewapend

Blok 22 (Hfdst. 10, c/d/e/f/g)

libertas, -atis (vrl.)	vrijheid	late (bijw.)	wijd en zijd, breed
similis (+ gen./dat.)	1. gelijk (aan) 2. gelijkend (op)	aestus, -us	branding
minor (minari)	(be)dreigen	aequor, -oris (onz.)	zee(spiegel)
pons, pontis (mnl.)	brug	moles, -is (vrl.)	1. massa, gevaarte 2. inspanning, moeite
vinculum	band, boei	insto (instare) + dat.	op de hielen zitten, achtervolgen
custos, -odis	wachter	respicio (respicere), respexi, respectus	(om)kijken
limen, -inis (onz.)	drempel	monstrum	wonderlijk verschijnsel, voorteken
tenebrae, -arum (mv.)	duisternis	contra + acc.	tegen
collum	hals, nek	contra (bijw.)	ertegenover
quique, cuiusque	ieder	gaudeo (+ abl.)	zich verheugen (over), blij zijn (met)
nudus	naakt		
poena	straf		
pius	vroom, trouw, liefdevol		
inter + acc.	tussen, te midden van		

Blok 23 (Hfdst. 10, h/i/j)

intendo (intendere), intendi, intentus	spannen, richten	caedo (caedere), cecidi, caesus	vellen, doden
terror, -oris (mnl.)	angst	sedeo,	zitten
immortalis	onsterfelijk	sedi, sessum	
maximus	zeer groot, grootst	incedo (incedere), incessi, incessum	voortgaan
ludus	spel		